

Neléčená zvětšená prostata a navazující zdravotní problémy

Mezi nejčastější zdravotní potíže u mužů se řadí problémy spojené s tzv. nezhoubným zvětšováním prostaty (odborně benigní hyperplazie prostaty). Toto onemocnění postihuje téměř 30 % mužů ve věku mezi 50 a 70 lety.

Každý muž po 50. roce věku by měl zvážit návštěvu urologů, kteří mají v současné době k dispozici moderní metody léčby od léků až po chirurgické zákroky. Pozdě zjištěné a neléčené komplikace spojené se zvětšováním prostaty totiž mohou způsobit vážné následky.

Návštěvu urologa by měl zvážit každý muž po 50. roce věku, i přestože subjektivně nevnímá žádné potíže s močením. Vyšetření zvětšené prostaty má několik fází. V první řadě pacient absolvuje pohovor s urologem. Pokud má problémy s močením, vyplní specializovaný dotazník, který urologovi pomůže odhadnout míru potíží. Někdy si musí muž vést tzv. mikční deník, kam si 48 hodin zapisuje objem přijatých tekutin i objem vyloučené moči. Následně urolog pacienta vyšetří – součástí je i pohmatové vyšetření prostaty přes konečník, vyšetření moči a ultrazvukové vyšetření ledvin, močového měchýře a prostaty. Většinou je součástí i odběr krve.

Neléčená zvětšená prostata může způsobit i život ohrožující sepsi

Zvětšování prostaty může být doprovázeno potížemi při močení, jako je slabý proud, obtížné vyprazdňování měchýře nebo časté nucení na močení. Důležitější ale je, že může způsobit i závažné komplikace. Zhoršená průchodnost dolních močových cest, která je způsobena útlakem močové trubice prostatou, totiž může vést k neúplnému vyprazdňování močového měchýře. V měchýři zůstává zbytkový objem moči, tedy objem, který se z

měchýře nevyprázdní. V tomto prostředí se množí bakterie, což může vést k rozvoji močové infekce. Dále zde dochází k vysoké koncentraci minerálů obsažených v moči, a tím k tvorbě močových kamenů. „Tyto komplikace vyžadují opakovanou antibiotickou a někdy operační léčbu k odstranění často až několika centimetrových kamenů,“ upozorňuje MUDr. Tomáš Hradec z Urologické kliniky 1. LF a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze.

Pokud dále dochází ke zvyšování objemu zbytkové moči, stoupá také tlak v močovém měchýři a může dojít k návratu moči zpět do močovodů a ledvin. Tímto mechanismem se do ledvin dostanou i bakterie, které mohou způsobit závažné až život ohrožující infekce ledvin. V důsledku narůstání tlaku v ledvinných pánvičkách při špatném odtoku moči může také dojít k poškození funkce ledvin a k jejich postupnému selhání.

Důležité je, že tyto závažné komplikace se mohou projevit jen nevelkými potížemi s močením, kterým muž nevěnuje velkou pozornost.

Neléčená zvětšená prostata může dále způsobit:

- zbytnění svaloviny močového měchýře, což může útlakem močovodu přispívat ke zhoršení odtoku moči z ledvin, a tím ohrozit jejich funkci
- úplnou zástavu močení (tzv. akutní retence moči), čímž dojde k bolestivému přeplnění močového měchýře, který pacient nemůže vyprázdnit
- samovolné úniky moči vznikající v důsledku chronického přeplnění močového měchýře, kdy dochází k tzv. přetékání močového měchýře

„V nejhorším případě může zanedbaná hyperplazie prostaty zapříčinit závažnou infekci, život ohrožující sepsi a selhání ledvin v důsledku vysokého tlaku v močových cestách,“ doplňuje MUDr. Hradec.

Správný způsob léčby urologové volí podle závažnosti obtíží pacienta

U pacientů s mírnými až středními potížemi při močení urologové většinou volí léčbu pomocí léků. Jedná se vždy o léčbu dlouhodobou, někdy i celoživotní.

V současnosti nejpoužívanějším typem léků jsou alfablokátory, jejichž účinek je založen na uvolnění napětí hladkého svalstva prostaty a hrdla močové trubice. Umožňují tak moči snáze protékat z měchýře do močové trubice. Dalším typem jsou inhibitory 5-alfa-redukátory, které zabraňují přeměně mužského pohlavního hormonu testosteronu na hormon dihydrotestosteron, který zvětšování prostaty zapříčiňuje. Pomocí těchto léků může postupem času dojít až k opětovnému zmenšení prostaty. V některých případech je doporučováno zvolit kombinaci těchto léků.

Pokud pacient trpí těžkými příznaky, které nereagují na léky, přistupují urologové k operační léčbě zvětšené prostaty. Důvodem operace jsou samozřejmě i zmiňované komplikace, opakovaná zástava močení, krvácení do moči, infekce v močových cestách nebo selhání ledvin. Nejčastějším způsobem léčby je odstranění části prostaty přes močovou trubici (transuretrální resekce prostaty). V současné době je ve vhodných případech možné tento výkon provést i pomocí laseru. V některých případech i dnes volíme otevřenou operaci řezem přes dolní polovinu břicha.

Existují i nové metody, které jsou zatím jen ve fázi ověřování a nejsou zatím běžně prováděny. Patří sem například injekce některých látek do prostaty, jako je botulotoxin nebo alkoholový roztok.

Článek je převzatý z porátlu Medispot.cz